

Rigsdagstidende.

1850.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 87.

26de Møde.

Mandagen den 4de Marts.

(Fortf.)

With (fortf.) Det enkelte Punkt, som jeg vil tage mig den Frihed at gjøre opmærksom paa, angaaer Erstatningen. Nogle have paaستااet, at der aldeles ingen Erstatning gives for de communale Byrder, men jeg troer alligevel, at den Erstatning, som er foreslaaet i Udkastet, vil kunne indbefatte de communale Byrder. Dengang da denne Sag var for i Viborg Stænderforsamling, sagde den daværende kongelige Commissionsarius, Statsraad Bang, til nogle af Godseierne, der yttrede, at de dog ingen Erstatning fik for denne Egalisering, idet de selv i en Række Aar vilde komme til at betale denne: „Nei, mine Herrer! det er ikke Dem, som kommer til at betale, det er Danmarks Credit; thi der er ikke Spørgsmaal om, at disse Obligationer, ffjøndt de lyde paa 3½ pCt., snart i Handel og Wandel ville komme til pari.“ Jeg har vistnok nu, under disse Omstændigheder, ingen Grund til at nære saa sangviniske Forhaabninger, men fra et andet Synspunkt betragtet, tør jeg dog frit paaستاaet, at den Erstatning, som Udkastet har foreslaaet, vil være tilstrækkelig. Man vil nemlig bemærke, at ved at faae Afgiften kapitaliseret, vindes betydeligt; det er vel sandt, at de Paagjældende ikke kunne vente at faae fuld Baluta for Obligationerne; men, om de end strax folgte dem for 70 pCt., har dog den, som modtager Capitalen for Obligationerne, derved faaet Midler i Hænde til at forbedre sit Agerbrug ved henstgtsmæssig Engvanding, Mergelgravning, og paa mangfoldige andre Maader foretage mange Forbedringer ved Godset, (Hør!) saa at det forrenter ham 10 pCt., og det er heri, jeg mener, at han faaer fuld Erstatning. Der er megen Uengsteligthed for §§ 11, 13, 17, hvorved der er givet Amtsraadene, indtil Communalloven kommer frem, et Slags

afgjørende Myndighed; og man har derfor søgt at gjøre Amtsraadene paa den Maade, de nu ere sammensatte, til Gjenstand for Had, idet man har paaستاaet, at af de 10 Medlemmer, hvoraf Amtsraadet bestaaer, ere der kun 3, som vælges af de mindre Landeendomsbestidere, hvorimod de 7 Medlemmer ere Lehnsejere og Embedsmænd. Det er ikke Tilfældet i det Amtsraad, hvoraf jeg har den Ære at være Medlem — jeg mener Veile Amtsraad — thi der er kun 2 Godseiere, hvorimod der er 4 Bestidere af mindre Eendomme og slet ingen Lehnsejere. Desforuden ere naturligtvis Amtmanden og Provsten Medlemmer, men, da Amtmanden maa antages at henhøre til de mindre Landeendomsbestidernes Parti, have disse altsaa Majoriteten. Som sagt, saaledes er det Tilfælde i Veile Amt, og jeg troer overalt i Sylland. At Forholdet paa Æerne stiller sig noget anderledes, har sin Grund deri, at der er flere Lehnsejere, og at de som saadanne tage Plads i Amtsraadet. Jeg troer altsaa, at man ikke behøver at være bange for, at Amtsraadene, saaledes som de nu ere sammensatte, skulde misbruge den Myndighed, som disse Paragrapher give dem, i den korte Tid, de endnu ville have at virke. Endeligt vil jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at vi sidde her paa 5te Uge, uden at en eneste Sag er kommen til 3die Løsning. I denne Tid har det ærede Ministerium opvartet os med 38 Lovforslag, naar man regner dem med, som først ere forelagte i Landstinget, det er altsaa eet for hver Arbejdsdag. Jeg troer, at Ingen vil kunne sige Andet, end at det Arbejde, som er os forelagt, vil medtage saamegen Tid, at vi, hvis det fremdeles skal gaae som nu, maae udbryde: Herre hvad skal Enden blive! (Latter). Naar man taler om en ganske ubetydelig Lov, hvorved der gives Justitsministeriet Bemyndigelse til at inddrage visse Gifstatter under Gifstovgivningen, saa